

заповѣдь на Муравиевъ, лейтенантъ на и-ръ Алексан-
дъръ, солдатитѣ нажсали на парчета цѣла една знат-
на полска фамилия, въ която ималъ основание да се
сѣмнява убиецътъ, че е гнѣздо на „възмутителни идеи“.
Когато синътъ - студентъ влѣзналъ въ домътъ си,
той падналъ въ несвѣсъ: той не можелъ да разпознае
нито сестра си, нито майка си — тъй безобразно били
накълцани отъ палачитѣ. Неговитѣ другари, родни ру-
си, му дали честната си дума да отмѣстятъ за прѣстѣ-
пленieto: „Honneur! едногласно извикали всички сту-
денти, като колѣничили прѣдъ нозѣтъ на своя другаръ
и цѣлувайки му рѣцѣтъ. Ние сме руси, притѣснителитѣ
на твоето отечество; но ние ти се заклѣваме, че ще
отмѣстимъ за твоята смъртъ. Муравиевъ лѣпна едно
кърваво пѣтно на руското име. О! да живѣе Полша!
смъртъ на царя, който насърчава тая гнусота!“ Нихи-
листическата организация се появила: онова, което до
тая година било нѣщо неопрѣдѣлено, за нѣколко мѣсе-
ца се развърнало въ една широка отмѣстителна орга-
низация. ¹⁾ Тази послѣдната си поставила за цѣль да
разруши „всичко“, а на членовѣтъ си прѣпоръчвала съ
рѣдка енергия да вървятъ „напрѣдъ“. Неустановенитѣ
догми на нихилизма, плодъ на историческитѣ руски
условия, си пробии пѣтъ и въ южната частъ на хер-
сонска губерния. Но по нѣкакъвъ капризъ на случая,
тука конспирацията получила не този широкъ аги-
тационенъ, бихме казали, повърхностенъ характеръ,
както въ нѣкои други университети. Южно-рус-
китѣ крѣжжози послѣдвали примѣрътъ на частъ отъ
петербургскитѣ конспирации: и тѣ обърнали крѣжж-
кътъ въ единствено научно учрѣждение, въ органъ на
общественната мисль. Заедно съ нихилизма, съ уто-
пийтъ на Сень-Симона и Фурие, основателно изучавали

¹⁾ P. Fréde, La Russie et le nihilisme, Paris 1880. стр. 282.